

Нещадим Л.М.

кафедра менеджменту ЗЕД

Кластерна модель сільського туризму: світовий досвід і можливості його використання в Україні

В Україні сільський туризм виступає дієвим інструментом створення нових робочих місць та розвитку інфраструктури. В більшості країн Європи кластери в сільському туризмі заохочуються на державному рівні. Не випадково тому в цих країнах частка екоподорожей складає більше 20% від усіх туристичних послуг, а темпи щорічного приросту досягають 30%.

Сільський туризм переконливо довів, що він є важливим фактором рішення соціально-економічних проблем села – це зростання зайнятості на селі, розвиток сільської інфраструктури, отримання стабільних та вагомих прибутків селян, зміцнювання бюджету сільських поселень. Він є багатофункціональним явищем, що активно поширюється у господарському житті України та сприяє економічному та соціальному розвитку.

Туристський кластер – це відносно компактна територія зростання туристської індустрії, що характеризується певною туристською спеціалізацією. При цьому особливо важлива атрактивна складова кластеру.

Окреме господарство практично не може самостійно формувати та реалізувати привабливий турпродукт. Для створення туристичного продукту сільського туризму необхідні зусилля багатьох людей і представників багатьох галузей, пов'язаних між собою спільною метою. Переваги створення кластеру суб'єктів господарювання сільського туризму полягають в тому, що із розрізнених підприємців - власників садиб, місцевих майстрів, представників сфери послуг, громадськості ті місцевого самоврядування тощо - утворюються об'єднання, які шляхом координації спільних зусиль створюють та реалізують туристичний продукт сільського туризму, що, в кінцевому підсумку, веде до всебічного розвитку села за рахунок ефективного використання ресурсів.

Алгоритм створення програми розвитку туризму на конкретній території:

1-й крок: Визначення туристського потенціалу території.

2-й крок: Вибір стратегії розвитку пріоритетних видів туризму.

3-й крок: Складання програми розвитку туристських кластерів території.

4-й крок: Розробка інвестиційних проектів, які необхідні для розвитку кластера.

5-й крок: Реалізація програми.

Завданням кластеру суб'єктів господарювання сільського туризму має бути не лише формування спільними зусиллями туристичного продукту сільського туризму, але й навчання, маркетинг, фінансування та підтримка подальшого розвитку сільського туризму.

Обов'язки учасників кластеру сільського туризму

1. Розміщення туристів в садибах
2. Організація та проведення культурно-розважальних заходів
3. Організація діяльності закладів харчування-членів кластеру
4. Організація транспортування туристів
5. Екскурсійне обслуговування

Підсумовуючи, варто відмітити, що до кластерів сільського зеленого туризму можуть входити:

- установи харчування (кафе, ресторани, бари, таверни);
- власники транспортних засобів (традиційних і ретроваріантів);
- центри народних промислів і ремісничого виробництва;
- палаци культури, художні й етнофольклорні колективи;
- музеї;
- представницькі господарства;
- адміністрація заповідників і заказників і т.п.